

invidia vel Iudaica perfidia gestum esse legitur, hoc totum fuit divine pietatis dispensatio, usa^a eorum malitia^b in sue^c bonitatis effectum nostraeque salutis profectum. Ac quicquid diabolus per eorum carnificas manus suos gessisse^d putavit, hoc totum illius, qui passus est, voluntaria fuit permissio vel dispositio, non mortalis dominatio
 5 necessitatis. Et mirum, quomodo morti dare precium putaretur, qui morti nihil debuit? Nec mors, sicut dictum est, substantia est, ut tale precium iure exposcere potuisset.

308.

Alcvinus Carolo imperatori respondet de hymno post coenam Domini dicto, cuius mentio apud Matthaeum 26, 30 et apud Marcum 14, 26 facta est. 801—804.

Codd. H fol. 89—91', T fol. 113'—115, A 1* p. 71—74 nr. 50^a.*

10 *Edd. Q 106, F 125, J 241. — Migne col. 428.*

REGE^o REGUM DEO CHRISTO DONANTE, KAROLO^o REGI, IMPERATORI AUGUSTO OPTIMO
 MAXIMO PERPETUO, HUMILIS MATRICULARIUS ALBINUS SEMPITERNAM CAELESTIS
 GLORIAE SALUTEM.

Mirabilis^d sapientiae vestrae litterarum serie perlecta^e, invenimus eas eloquen-
 15 tia^e nitore splendidas et profunditate sensuum subtilissimas et inquisitionis gratia iocundissimas. Unde patenter agnosci poterit non tantum imperatoriam vestrae prudentiae potestatem a Deo ad solum mundi^f regimen, sed maxime^g ad ecclesiae praesidium et sapientiae decorem conlatam; et iuvenum mentes quadam inertiae rubigine obductas ad acumen ingenii per vestram sanctissimam sollertiam eliminandas^h. Siquidem
 20 praeter imperiales et publicas curas evangelicas quaestiones achademicisⁱ vestris a nobis enucleandas inquiritis^k.

Quamquam^l vestrae prudentiae, ut^m in epistola dignitatis vestrae dicitur, easdem quaestiones notissimas esse sciamus, tamen, ne senilis taceat segnitie, quibusdam interrogationum stimulis somnigeram illius socordiam excitare voluistisⁿ. Unde etiam
 25 me magis doceri vestris inquisitionibus intellego, quam vestrae aliquid affluentissimae sapientiae ex mea^o addi possit^p responsione¹. Nam sapienter interrogare, docere est². Igitur prudenter quaerere via est inveniendi; veluti fertur Pythagoram^q ordinatis interrogationibus puerum quendam de geometria^r magis docuisse quam discere quid ab eo velle^s. Sicut et Dominum in evangelio quibusdam parabolis egisse^t legimus.

30 ^a) usus *P*. ^b) militia *P*. ^c) se *P*. ^d) suas gesse *P*; ubi suas *perperam* correctum est in suis.
 308. ^a) *Lemma*: Item ad domnum imperatorem; responsio ad interrogationem illius, quis esset hymnum, de quo in evangelio legitur: Et hymno dicto exierunt *H*; Responsiones Alcuini ad Karolum imperatorem *T**; De eo quis sit hymnus de quo in evangelio dicitur: Et hymno dicto exierunt *A 1*. ^b) Regi *H*, *T**, *A 1*. ^c) Carolo *H*. ^d) Mirabili *A 1**. ^e) series per-
 35 lectas *T**; serie perlata *A 1**. ^f) *om.* *A 1**. ^g) maxime *T**. ^h) limandas *A 1**. ⁱ) a nob. achad. v. *A 1**. ^k) inquiris *H*, *A 1**. ^l) a *add.* *A 1**. ^m) *om.* *A 1**. ⁿ) voluisti *A 1**. ^o) ex mea *om.* *A 1**. ^p) posse *T**; ex *add.* *A 1**. ^q) Pythagoram *H*, *T**. ^r) geometrica *T**, *A 1**. ^s) vellet *T**.
 t) egissime *H*.

1) Cf. *Albini disputationem de rhetorica et virtutibus c. 1* (*Rhetores lat. minor. ed. Halm p. 525*):
 40 Albinus: Deus te, domine mi rex Karle, omni sapientiae lumine inluminavit et scientiae claritate ornavit, ut non solum magistrorum ingenia prompte subsequi, sed etiam in multis velociter praecurrere possis, et licet flammivomo tuae sapientiae lumini scintilla ingenioli mei nil addere possit, tamen, ne me aliqui inoboedientem notent, tuis promptulus respondeo interrogationibus, et utinam tam sagaciter quam oboedienter. 2) Cf. *supra p. 205 lin. 18*: Quia sapienter interrogare docere est,
 45 veluti in vestrae auctoritatis pagina scriptum repperimus; *Albini disputation. de rhetor. c. 35* (*ed. Halm p. 543*) Karlus: Nam interrogare sapienter est docere: et si alter sit qui interrogat, alter qui docet, ex uno tamen, hoc est sapientiae fonte, utrisque sensus procedit.